

Spojenecké časy a hrkútanie americko-saudskoarabskej aliancie je neodvolateľne minulosťou

- CZ24 News | 10. prosince 2022

ČÍNA/SAUDSKÁ ARÁBIA: Nebeská ríša je stále uzavretá pre karanténu, no čínsky prezident Si Ťin-pching začal čoraz častejšie odchádzať do zahraničia. V septembri, pred opätovným zvolením na tretie funkčné obdobie, navštívil Kazachstan a Uzbekistan, v novembri Indonéziu a Thajsko a teraz Saudskú Arábiu.

Počas každej z týchto návštev sa čínsky líder zúčastnil na summitoch medzinárodných organizácií, čo jasne ukazuje priority zahraničnej politiky Pekingu – SCO, G20 a APEC. Si sa tentoraz okrem programu v samotnej Saudskej Arábii zúčastňuje aj v novom formáte — stretnutia so šéfmi krajín Arabskej ligy.

Až donedávna by Rijád ako platforma pre interakciu medzi Pekingom a arabským svetom vyzeral zvláštne. Wahábistická monarchia bola opatrná voči čínskym komunistom a samotná ČĽR si držala veľký odstup od Saudskej Arábie, ktorá bola oddaným spojencom USA.

A tu stojí za to pripomenúť si históriu spolupráce Číny s krajinami produkujúcimi ropu. Za čias Mao Ce-tunga sa v Číne rozvíjala výroba v rámci plánovaného hospodárstva, podniky nepracovali za účelom dosahovania zisku, ale výroby produktov, ktoré zabezpečovali všestranný rozvoj všetkých členov spoločnosti. Osobitná pozornosť sa venovala výrobe výrobných prostriedkov a v rámci možností aj zabezpečeniu ekonomickej nezávislosti. V prvých rokoch svojej existencie ČĽR nakupovala ropné produkty od ZSSR (možno si spomenúť na príbeh tankera Tuapse zajatého na Taiwane v roku 1954 na ceste do Šanghaja z Odesy), ale na konci obdobia Mao Ce-tunga, Čína dosiahla úplnú sebestačnosť v ropných produktoch.

Od polovice 80. rokov 20. storočia Čína mení svoju politiku. Začali sa rozsiahle trhové reformy a motorom ekonomického rastu mala byť masová výroba tovarov pre zahraničné trhy. Tento prístup si vyžiadaval výstavbu mnohých podnikov v pobrežných oblastiach. A z bohatých západných krajín sa začalo sťahovanie výroby, pre kapitalistov sa stalo výhodnejšie vykonávať výrobu v ČĽR. Nový ázijský drak, ktorý sa stal svetovou továrňou, potreboval oveľa viac energie ako predtým.

Po potlačení protestov na Námestí nebeského pokoja sa Nebeská ríša vyhla kolapsu, no preorientovala prácu svojej ekonomiky. Zbližovanie medzi Čínou a Saudskou Arábiou sa začalo koncom 90. rokov 20. storočia. V roku 1999 prvýkrát navštívil Saudskú Arábiu čínsky prezident Jiang Zemin. Potom spoločnosť „Sinopec“ začala s prieskumom v kráľovstve.

Peking a Rijád sa integrovali do globalistického systému delby práce a zdá sa, že dosiahli úspech. Amerika tlačila doláre, čínske firmy dostávali investície spoza oceánu, nakupovali suroviny z celého sveta, najímali slabo platenú, no disciplinovanú pracovnú silu, predávali tovar. Arabské monarchie sa doslova kúpali v peniazoch z predaja ropy, no situácia sa začala meniť spolu s krízou finančného systému. Inflácia, zanedbávanie zo strany Washingtonu, vyhliadky na opustenie uhľovodíkov – to všetko vyvolalo otázky o diverzifikácii saudskej ekonomiky. Bola navrhnutá myšlienka konjugácie

procesov oživenia čínskych a arabských národov.

Zároveň konečné odmietnutie ropy nie je rýchlou záležitosťou. Čína na druhej strane začala svoju ekonomiku čoraz viac preorientovať na vývoj domácej spotreby. Vyspelý priemysel navyše začal pod prísny dohľadom zahraničných špecialistov vyrábať nielen lacný spotrebný tovar či tovar západnej značky, ale aj kvalitné vlastné výrobky. Čo sa týka čínskeho obranného priemyslu, ten začal vážne konkurovať ruskému či americkému. Veci dospeli k bodu, že teraz má Čína záujem presunúť svoju výrobu do zahraničia.

„Saudská Arábia sa stane regionálnym centrom pre čínske továrne, keďže strategická poloha kráľovstva medzi tromi kontinentmi Ázia, Afrika a Európa je navrhnutá tak, aby zlepšila obchodné vzťahy medzi oboma krajinami v energetickom dodávateľskom reťazci,“ povedal saudskoarabský minister energetiky pre „Arab News“.

Vďaka tomu si Čína a Saudská Arábia majú navzájom čo ponúknuť bez akéhokoľvek sprostredkovania zo Západu. V marci krajiny začali rokovania o vyrovnaní ropy v národných menách, ktorých úspech ohrozuje samotnú existenciu petrodolárového systému. Trhový systém predaja ropy zároveň začal otriastať samotnými organizátormi, ktorí zaviedli „cenový strop“ pre ruskú ropu. Neekonomická zdržanlivosť zo strany spotrebiteľa zatiaľ arabským krajinám nehrozí, no excentrická politika Západu ukazuje, že nikto voči tomu nie je imúnny. Odpoveďou by mohol byť pokles produkcie a chaos s cenami a Čína sa proti tomu snaží zabezpečiť.

Výsledkom je, že obe strany majú životný záujem na vzájomnej spolupráci. Teraz môžeme konštatovať, že Si Ťin-pching je v Rijáde prijímaný doslova s kráľovským luxusom a nie zdržanlivo, ako nedávno prišiel Biden. Z protokolárneho hľadiska ide skôr o stretnutie s Donaldom Trumpom počas jeho prvého zahraničného turné. Zdá sa, že čas americko-saudského spojenectva je nenávratne minulosťou. A tak Si oznámil svoju pripravenosť zvýšiť obchod s ropou s Rijádom, strany podpísali 34 investičných dohôd v rôznych sektoroch a Peking oznamuje „novú éru“ vzťahov s Rijádom.

ZDROJ: www.nakanune.ru/articles/119997/